

Boh je kráľom celej zeme, ospevujte Ho! Žalm 47,8

Nedeľa po Novom roku
3.1.2021
ev. cirk. zbor Rankovce

Prvú novoročnú nedeľu sme mali prežívať v našich kostoloch na bohoslužbách aj so sviatosťou Večere Pánovej. Žiaľ, situácia je aká je a my vás, naši drahí priatelia, opäť pozývame k domácej pobožnosti aj formou tejto kázne. Možno viacerí bojujete s otázkou, ako ju prakticky pripraviť. Návod je jednoduchý, poviem vám, ako si ju robievame my doma:

Keďže máme k dispozícii až 5 ponúknutých piesní, začneme rovno prvou z nich. Potom si prečítame práve tento úvod s modlitbou, aj prvými dvoma biblickými textami – tie číta niekto iný, než ten, kto číta ostatný text. Potom pokračujeme druhou piesňou a evanjelium. Tu je možné (a odporúčané) zopakovať si Desatoro, alebo spoločne vyznať Vieru všeobecnú kresťanskú. Na to prichádza čas na tretiu pieseň a kázeň, ktorú by mal prečítať otec ako hlava rodiny. Po kázni by mohol prísť aj čas na diskusiu, prípadné otázky (pokojne ak vám nejaké zostanú nezodpovedané, napíšte nám ich v SMS či mailom a my sa pokúsime odpovedať. Mimochodom, na internete nájdete k tejto kázni aj biblickú prípravu (tzv. exegézu textu), aj z nej môžete vyjsť.

Čas diskusie by bolo vhodné včas ukončiť štvrtou piesňou, za ktorou prichádza chvíľa pre naše modlitby – hlasné viacerých účastníkov, alebo aspoň čas ticha ukončený spoločnou modlitbou Pánovou, Otčenášom. Nezapudnime ani na apoštolské požehnanie – pokojne môžete použiť to na spodku tejto strany. Posledná pieseň je záverom našej pobožnosti.

Tak čo, robievate to tiež tak nejako? Ak nie, nech sa páči, skúste to podľa vašich možností! Budte požehnaní a ostávajúce v Pánovi a vo viere v Neho.

Srdečne ďakujeme všetkým, ktorí i počas tohto obdobia pamätajú na to, že Cirkevný zbor opäť nebude mať žiadne príjmy z ofier a milodarov. Ak chcete prispieť, svoj milodar môžete poslať na účet cirkevného zboru. IBAN: SK43 0900 0000 0001 0925 5082, do správy pre prijímateľa napíšte: Milodar.

Viacerí ste už tak urobili, srdečne ďakujeme!

Modlime sa spolu:

Pane a Bože náš, múdry a láskavý Otče nebeský, ktorý si Darcom nádeje a Lekárom uzdravujúcim naše hriechom zranené duše. Ty nám osvecuješ cestu, ktorá vedie cez mnohé súženia k záchrane a spáse. Utvrď nás v dôvere, že milujúcim Teba všetky veci slúžia na dobro, aby sme v Tvojom mene vo svetle Tvojho slova konali beh svojho života. Daj, nech to novonarodené Dieťaťko Ježiša nosíme vo svojom srdci, aby sme s Ním chodili cestou pravdy a večného života teraz i na veky vekov. Amen.

Nech sa páči, tu sú piesne na nedeľu:

34, 44, 59, 596, 76,

biblické texty:

**1. Mojžišova 3,20-24
Efezským 2,1-10**

evanjelium: **Matúš 2,13-23**

Námety na ďalšie modlitby – modlime sa:

- za Nový rok so všetkými jeho príležitosťami a výzvami
- za našu vytrvalosť vo viere
- za Kristovu cirkev vo svete v jej úlohe nesenia evanjelia do tohto sveta
- za všetkých tých, ktorých minulý rok ťažko postihol
- za situáciu ohľadne pandémie
- za tých, ktorí stoja v predných líniiach boja s koronakrízou
- za nemocných v našom cirkevnom zbore, či v našom okolí

Stále vám ponúkame k dispozícii svoj čas i svoje modlitby.

Povzbudzujeme vás, aby ste kedykoľvek, keď sa budete cítiť sami, unavení, zranení, neistí, nám volali, alebo písali. Tel. čísla: 0918 828 307 – Ľ. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk, prípadne cez sociálne siete.

**Boh nádeje nech vás naplní všetkou radosťou a pokojom vo viere,
aby ste sa mocou Ducha Svätého rozhojňovali v nádeji! Rímskym 15,13**

Mgr. Ľuboslav Beňo

2. kniha Samuelova 5,1-5: „1 Všetky kmene Izraela prišli k Dávidovi do Chebrónu a povedali:

Hľa, sme tvoja kosť a tvoje telo. 2 Už predtým, keď bol Saul kráľom nad nami, ty si viedol Izrael

do boja a z boja a Hospodin ti riekol: Ty budeš pást môj izraelský ľud, ty budeš vodcom nad Izraelom. 3 Tak prišli

všetci starší Izraela ku kráľovi do Chebrónu, kráľ Dávid uzavrel s nimi zmluvu v Chebróne pred Hospodinom a oni pomazali Dávída za kráľa nad Izraelom. 4 Dávid mal tridsať rokov, keď začal kraľovať, a kraľoval štyridsať rokov.

5 V Chebróne kraľoval nad Júdom sedem rokov a šesť mesiacov a v Jeruzaleme kraľoval tridsaťtri rokov nad celým Izraelom a Júdom.“

Milí prítomní, ak sa vás opýtam, ktorá udalosť bola v uplynulom roku pre našu republiku najdôležitejšia, tuším, že všetci si najprv spomenieme na nešťastnú epidémiu. Spomenieme si však aj na druhú najdôležitejšiu udalosť roka? Is-teže to boli → **voľby** počas toho prestupného dňa navyše, 29.2.2020 a **nástup novej vlády SR**.

O novej vláde bude aj zvesť tejto dnešnej kázne. Nie však o našich politických stranách, ani premiérskom, či prezidentskom úrade. Vôbec nie, politiku ťahať do kázne nechcem.

Len pred pár dňami nám z Betlehema do našich všedných dní zasvietilo svetlo narodeného vianočného Dieťaťa. Pre niekoho toto Dieťa stále ostáva iba „Ježiškom“, malým batoľaťom v náručí Madony. Pre nás kresťanov však na Vianoce **hovoríme o príchode Kráľa kráľov a Pána pánov**, ktorý vstúpil do sveta hriešnych ľudí. Táto zvesť ostane ešte stále plná sviatočnej chvíle, veď vianočné obdobie stále ešte trvá, minimálne do sviatku Zjavenia, ktoré nás čaká tento týždeň.

Dnes by sme azda, ak by sme ostali iba pri evanjeliu, postáli pri maličkom Ježišovi a v mysliach Ho sprevádzali na úteku do Egypta (Mt 2,13-23). Možno malé dieťa považovať za kráľa, za vládcu celého sveta, tohto, i toho večného? **Ako prijať do svojho vlastného vedomia to, že práve On je tým vládcom a kráľom?**

1. Po porozumenie dnes vkročíme na územie starozmluvného Izraela vo chvíli, keď **slávny Dávid preberá moc nad obidvoma izraelskými kráľovstvami**. Snáď poznáme mnohé z príbehu o jeho vzťahu s kráľom Saulom. O tom, ako **bol Dávid** vo veku malého dieťaťa **pomazaný Samuelom za budúceho kráľa Izraela**. A aj o tom, ako ho dal Saul prenasledovať. Saul napokon zahynul v ťažkom boji s Filištíncami a južné Júdsko si za svojho panovníka vybralo svojho miláčika Dávída, kým severné Saulovho následníka – jeho vnuka **Íšbóšeta**. Obe krajiny celých sedem rokov stáli proti sebe v dlhých bojoch, až napokon Dávidova strana vyhrala a severoizraelský kráľ, Saulov vnuk Íšbóšet zomrel.

Odrazu **v severnej ríši nemal kto vládnuť a museli prijať Dávída aj za svojho nového pána**.

Vzíme sa do ich situácie: roky bojujete proti vojakom susedného mocnára, vo vojne padlo iste veľa aj vašich blízkych, a teraz **ste porazení a za svojho kráľa máte prijať toho, kto viedol celú tú vojnu proti vám**. Ale inak sa nedá, musíte to urobiť. Inej cesty niet.

Vo veľmi podobnej situácii sa však nachádzame v tomto svete aj my. V kresťanskej cirkvi tomu hovoríme **stav dedičného hriechu**.

Učenie o dedičnom hriechu patrí medzi teologické pravdy vychádzajúce z Písma, ale v cirkvi prijaté až neskôr. Presne podľa slov Pána Ježiša o Duchu svätom, ktorý neskôr kresťanov „**naučí všetko a pripomenie všetko, čo hovoril Kristus**“. (J 14,26; 16,8-10) Medzi takéto učenia patrí aj **učenie**

o svätej Trojici, o Ježišovi ako Bohu a človeku zároveň či učenie o kánone, svätom zozname vybratých 66 biblických kníh. To všetko cirkev prijala za svoje až po „biblických časoch“ pod vplyvom ďalšieho pôsobenia Ducha svätého. Nič Duchom zjavené však nesmelo odporovať slovám Pána Ježiša.

Tak ani **učenie o dedičnom hriechu nie je proti biblickému podaniu. Učí nás o tom, ako človek najprv žije pod panstvom kniežata mocností uväznený vo svojich hriechoch**. (Ef 2,1-3)

Inak sa ani nedá prísť, narodiť na tento svet, ale rovno do stavu v dedičnom hriechu. Veď toto miesto je to miesto, kam boli kedysi z raja vyhnaní prví ľudia (1M 3,24) a my sme sa všetci narodili presne tu, na tomto mieste trestu, kde bujnie **pandémia hriechu** a vládne Diabol. (J 14,30)

No áno, **od narodenia žijeme pod vládou nám inak nepriateľského Kniežata tohto sveta**. Svet mu síce nepatrí, ale vládu má. Aj nad nami. **My sme síce Božie deti, ale sme ukoristení ním, Diablom**.

Počuli ste už o **Stokholmskom syndróme**? Opisuje situáciu, keď rukojemník začne vyjadrovať súcit a sympatie k svojmu únoscovi. To sa vraj naozaj stáva. **Štokholmskému syndrómu voči diablu prepadáva každý človek, keď ho svojimi hriechmi rád nasleduje a žije v nich**.

2. Dobrá správa nám však hovorí, že sa o nás hlási náš skutočný Boh a Pán. Nemusíme už otročiť únoscovi! Navyše – pre únoscu a jeho prisluhovačov je pripravený trest. My sa mu môžeme vyhnúť.

Vzíme sa opäť do situácie predákov severoizraelských kmeňov, ktorí – porazení a pokorení - **prijímajú svojho nového vládcu, kráľa Dávída**. Aj keď je tento nový kráľ Bohom vybraný, oni boli naučení bojovať za Íšbóšeta, za toho, ktorého zdedili, i keď nebol Bohom pomazaný. Oni boli naučení na staré spôsoby, ani sa im pod novú vládu nechce, ale – **bude to lepšie pre nich aj pre celú budúcnosť ich rodín**.

Človek, ktorý žije celý život vo svojom dedičnom hriechu, pod vládou Kniežata tohto veku, si ani nevie predstaviť, že by mohol a mal žiť nejako inak. Veď konať ďalšie a ďalšie hriechy pre bezbožníka nie je ničím nepríjemným. No dobrou cestou to rozhodne nazvať nemožno.

Na Vianoce prišiel do nášho sveta náš Pán Ježiš Kristus, aby prevzal moc a vládu. Mt 28,18 Preto, že sme od narodenia žili pod vládou iného vládcu, únoscu, sa nám môže zdať Ježiš Kristus ako **nový vládca**. No nie je to tak. **On je pôvodný, skutočný Pán, ku ktorému sa nám treba vrátiť. S Ním je lepšie, s Ním je lepšia budúcnosť, s Ním je lepší život**.

Držme sa Ho, ak mu patríme. Alebo **sa k Nemu vráťme, ak sme dosiaľ od Neho vzdialení!** Veď **On sem cez Betlehem prišiel do nášho sveta práve kvôli nám!** Amen.

poznámky ku kázni:

Kázeň vznikla počas lockdownu, pôvodne mala byť v túto nedeľu Večera Pánova.

Navrhovaná téma nedele v Agende je: Cez ťažkosti k radosti, v starej Agende zas Predzvest' utrpenia a Útek do Egypta.

Tému som zvolil podľa Vianoc, Kristus ako Kráľ prišiel a odpoveďou sveta je za Kráľa Ho aj prijať. Text vyšiel podľa tejto témy, myslím, že podstatu vystihuje celkom pekne.

Propozícia kázne:

Kristus náš nový narodený Kráľ

1. Kto nám vládne pôvodne
2. Pod Kristom je lepšie!

exegéza:

Kráľ Dávid – chýrna postava pre Izrael,

dej veršov sa odohráva na začiatku prevzatia vlády, predtým došlo k pomstivému zavraždeniu vojvodcu Abnéra (za zabitie Asáéla, k tomu bola kázeň 9T19), zavraždeniu nástupcu kráľa, Saulovho vnuka Íšbóšeta, túto vraždu Dávid pomstil

Zostal už iba posledný Saulov vnuk Mefibóšet, ten je však po úraze z detstva chromý, neschopný vládnutia.

Dávid bol najprv kráľom v Chebróne, júdskym kráľom. Na severe (sídlo nejasné, možno stále Gibeá ako Saulov dom) vládol Íšbóšet.

(Jeruzalem je ešte v rukách cudzieho národa Jebúsejcov.)

Po dobojovaní a všetkých vraždách sa Dávid stáva kráľom všetkých Izraelcov.

v. 1: Zástupcovia severných kmeňov prišli za Dávidom. Videli, že sa snaží spravodlivo začať svoju vládu. Iste ich dojala aj jeho pomsta za vraždu ich kráľa Íšbóšeta (4. kap.). Aj ich vstup do Chebrónu, s ktorým predtým bojovali, musel byť bombastický.

Ich slová: „sme tvoja kosť a tvoje telo“ znamená, že ho uznali za svojho kráľa. Kosť a telo znamená v SZ spravidla súčasť rodiny. Títo uznali Dávida (možno aj trochu so škripaním zubov, ale nemali kam vycúvať) za Saulovho nástupcu, pretože bol de facto Saulovým zaťom cez Saulovu dcéru Míkal, ktorú získal Saulovým ľstivým a neuváženým krokom /1S 18,17n/, Saul to potom ľutoval, vydal svoju dcéru druhýkrát /1S 25,44/ a kráľovský dvor nikdy Dávida nepovažoval za člena kráľovskej rodiny. O to vážnejšia a rozpačitejšia chvíľa a teraz musela pre Dávida aj izraelských hodnostárov byť.

v. 2: Hodnostári po rokoch uznali pravdivosť Samuelovej prorockej predpovede (1S 13,14), ktorej sa roky vzpierali. Musel to byť pre nich veľký vnútorný boj uznať doterajšieho nepriateľa Dávida za svojho kráľa. Ale bol to schopný človek a im neostávalo iné iba verejne ho uznať.

Vyznávajú, že to je Hospodinova vôľa. Tak, ako to kedysi oznámil Samuel.

v. 3: Pomazali Dávida za kráľa aj nad severnými kmeňmi a Dávid s nimi uzavrel zmluvu. Aj tu vidno ich podriadenosť, nie oni uzavreli zmluvu, ale ako pokorení museli prijať to, že Dávid určoval podmienky. Dávid v podstate uchvátil moc.

Pre nich to muselo byť poriadne pokorenie, prijať nového kráľa. Nieкого, kto je pre nich cudzí, hoci je ich a Bohom vybratý.

Tu je moment, z ktorého sa chcem odraziť aj v kázni: človek v hriechu má nad sebou vládca knieža temnôt, ale boj vyhral iný Kráľ, ten od Boha. Nám treba uznať Krista za kráľa nad sebou a prijať Jeho podmienky. Dávid bol napokon veľmi dobrým kráľom aj pre sever rovnako, ako Kristus je najlepší kráľ pre nás.

v. 4-5: Číselné podobnosti s Ježišom Kristom:

Dávid sa vo veku **30** rokov stáva kráľom, detto Pán Ježiš – vo veku 30 rokov vystupuje z úzadia ako Mesiáš

40 rokov vlády – symbolické číslo – „číslo generácie“, u Augustína je to číslo úplnosti vekov. Krásny obraz v prenesenom zmysle na Krista a Jeho večnej vlády tomuto pokoleniu.

čísla Dávidovho kráľovstva:

7 rokov v Chebróne (juh, pod Jeruzalemom) – číslo dokonalosti

ešte **6** mesiacov (číslo neúplnosti) – niečo MUSÍ prísť

33 rokov v Jeruzaleme (hranica sever – juh) – okrem poukazu na 33 rokov života Ježiša sú tu dve trojky za sebou – poukaz na dva dokonalé svety, eóny – tento tu a ten tam

Poznámka na konci, že Dávid vládol nad celým Izraelom a Júdom ukazuje, že za Dávida to boli stále dve oddelené kráľovstvá, aj keď spojené úniou, spojiť sa ich podarilo až za Šalamúna, aj keď zase nie na dlho.